

Bu bir Kızılderili sözüdür. Anlatmak istediği ise, ölü ama haşmetli görünenden ziyade küçük ama yaşamakta olan tercih edilmelidir.

Bu belirlemeyi devrimci hareketteki birlik sorununa uygulamak mümkündür.

Devrimci hareket 12 Eylül'den sonra kendini toparlarken 1989-1991'de sosyalist ülkelerin çözülerek tarihe karışması gerçekleşti. Zamanın sosyal emperyalizm tezinin savunucuları önceleri sevindiler ama kısa sürdü çünkü sonra Çin ve Arnavutluk'un da aynı yolu izledikleri görülecekti. Ardından birlik tek devrimci politika olarak görülmeye başlandı. Ne olursa olsun, birlik.

O yıllarda yaygın olan görüşe göre, devrimci hareketin 12 Eylül yenilgisinin ana nedeni örgütler arasında birliğin sağlanamamış olmasıydı. Birlik'in artık yapılması gerekiyordu.

Değişik birlik denemeleri oldu ve büyük bölümü fiyaskoyla sonuçlanacaktı. Başarılı olanların da devrimci harekette görülebilir etkisi olmayacaktı. Sorun birlik değil, hareketi etkileyebilecek büyüklükte birlikti.

1990'lı yılların ortalarında BSP (Birleşik Sosyalist Parti) vardı. Kurtuluş, TBKP, TKEP ve başka örgütlerin değişik bölümlerinden oluşuyordu. Bir dönem SÖZ adlı haftalık bir dergi de yayınlandı. Ardından Devrimci Yol ile birlik konusu gündeme geldi. DY de kendince toparlanıyordu.

Burada belirtmek gerekir; örgüt adları 1980 öncesi örgütlerin önemli bölümünün bir araya gelmesini anlatmaktadır, yoksa bütün örgütlerde şu veya bu oranda ayrılık yaşanmıştı.

BSP’de çok az kişi –birisi bendim- hangi ad altında olursa olsun DY ile birliğe karşı çıktı ama çoğunluk tersi görüşteydi; ne olursa olsun birlik yapılmalıydı. Düşünceme göre iki örgütle –Devrimci Yol ve Halkın Kurtuluşu- kesinlikle birlik yapılmamalıydı.

Çoğunluk başka türlü düşünüyordu ve birlik Özgürlük ve Dayanışma Partisi adıyla yapıldı.

TBKP’lilerle Kurtuluşçular içinde bu birliği özellikle savunanlar daha da çoğunluktu. TBKP’liler birlik olmayı her şeyin çözümü olarak görürken, Kurtuluş’ta ise ne olursa olsun DY ile birlikte olmak anlayışı vardı.

ÖDP’nin yürümeyeceğini görmek için fazla zaman geçmesi gerekmedi. DY her fırsatı kullanarak partiyi bloke ediyordu. Örgütsel tarihlerinde ilk kez Almanya’daki genel kurulda kendilerini dayatamadılar ama bu başarının genel içinde fazla anlamı yoktu. Türkiye’de de şiddetli tartışmalar başlamıştı. Almanya yönetimi olarak sonraki genel kurulda partiden çekildik; bir şey yapamayacaklarını biliyorduk, “ne halleri varsa görsünler” deyip bıraktık. Bir süre sonra Türkiye’de parçalanma yaşanacaktı.

O dönemki ÖDP Başkanı Ufuk Uras politik olarak iyi olmayan yerlere savruldu, Genel Sekreter Yıldırım Kaya ise CHP’li olacaktı. Burada şaşılacak bir şey yoktu çünkü Almanya’ya da gelen Ufuk Uras ile on dakika konuştuğunuzda “Bu adam sosyalist değil” sonucuna ulaşabilirdiniz. Bir deyimle “vitrin elemanları” durumundaydılar, fonksiyonları bitince de gideceklerdi.

Bu arada DY başka ayrılıklar da yaşadı; büyük bir bölümü Haziran Hareketi’ni kuracaktı ve o da yeni ayrılıklardan başka şeye yol açmayacaktı. Gezi Haziran’da olmuştu ya, ondan kalanı örgütleyeceklerdi!

Bu arada bir bölümünü bildiğim başka birlik girişimleri de oldu, sonuç alınamadı.

Bırakın örgütsel birliği, az çok kalıcı olacağı düşünülen eylem birlikleri bile bir süre sonra işlevsizleşiyor ve dağılıyordu. Son örnek HDK-A’dır. Avrupa’da büyük iddialarla kurulan bu kalıcı eylem birliği kayda değer bir şey yapamadan dağılacaktı. Büyük toplantılar, bitmez tükenmez tartışmalar ve sonuçta ulaşılan heybetli ama ölü bir aslandı.

Neden böyle oluyor sorusu çok sorulmuş ve açıklayıcı olmayan cevaplar getirilmiştir. En fazla savunulan görüş şöyledir: birlik istenmiyor, devrimciler birlik konusunda samimi olmalıdır.

Burada sorun sol içi şiddetteki gibidir. Herkes sol içi şiddete karşıdır ama yıllarca sürmüştür. Bugün ortadan kalkmış gibi görünüyor ise de bu aldatıcıdır; sol çok zayıfladığı için böyle görünmektedir.

Bakış açısının değiştirilmesi gerekiyor. Türkiye bir şiddet toplumu ise ve bu şiddet sadece devletin şiddeti değil, toplumsal ilişkilerdeki şiddet ise; bu toplumdan çıkan devrimci hareketin bambaşka özelliğe sahip olması beklenemez. En erken 17 yaşında devrimci olan insanlar bu toplumda sosyallaşarak ya da hakim değerleri içselleştirerek devrimci harekete gelmektedirler. Burada yapılması gereken insanları yeni bir sosyalizasyona sokmaktır ve bu da süreklilik göstermelidir. (Bkz. **TDAS'ın Tarihi**) Keza **Sol içi şiddet ve devrimci kanı** başlıklı uzun yazıyı da internette bulabilirsiniz (veya bu site ya da www.yazinverlag.org içinde arayın)

Sol içi şiddet yine olacaktır; içinden çıkılan toplumdan gelen bir olguyu devrimci harekette tümüyle ortadan kaldırmak mümkün değildir ama etkisi olabildiğince kısıtlanabilir.

Birlik konusuna gelince; rekabetçiliğin, kendini ispat çabasının, bir türlü konuşup başka türlü yapmak sahtekarlığının bu kadar yaygın olduğu bir toplumda, bu özelliklerin devrimci harekete yansımayacağını düşünemezsiniz.

Bu durumda devrimci harekette bulunabilecek çözüm kısıtlı olacaktır ama yine de hayallerle uğraşmaktan ve her hayalin hüsrana sona ermesinden iyidir.

Başta yapılması gereken, belirli örgütlerin uzantılarını yalnız bırakmaktır. Boşuna uğraşmayın, bunlarla birlik olmaz.

İkinci olarak, birlik konusunda ölü aslanı değil canlı köpeği gerçekleştirmek gerekir. Bunun anlamı büyük birliklerin gerçek olmayan görünümüne kapılmamaktır. Yıllar önce bu kadar deney yaşanmadan önce bu büyüye kapılmak yine doğru değildi ama açıklanabilir nedenleri vardı. Hala aynı büyüye kapılmak ise, bizde sık rastlanan, inatla öğrenmemek özelliğiyle açıklanabilir.

Birlik mi; küçük olsun ama iyi olsun, en azından hüsrarla sonuçlanmasın...

Çözümün sonrasını pratikte bulmak gerekecektir...